

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA TATU

YATOKANAYO NA KIKAO CHA ISHIRINI NA MBILI

18 MEI, 2016

MKUTANO WA TATU - YATOKANAYO NA KIKAO CHA ISHIRINI NA MBILI

TAREHE 18 MEI, 2016

I. DUA:

Saa 3.00 Asubuhi Naibu Spika (Mhe. Dkt. Tulia Ackson) alisoma Dua na Kuongoza Bunge.

Makatibu Mezani

1. Ndg. Neema Msangi
2. Ndg. Theonest Ruhilabake

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Naibu Waziri wa Nishati na Madini aliwasilisha Randama za Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara yake kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

III. MASWALI:

Maswali yafuatayo yaliulizwa:-

OFISI YA WAZIRI MKUU:

Swali Na.184 – Mhe. Felister Aloyce Bura [kny. Mhe. Amina Nassoro Makilagi]
Swali la nyongeza: Mhe. Felister Aloyce Bura
Mhe. Kasuku Samson Bilago

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na.185 – Mhe. Boniventura Destery Kiswaga
Swali la nyongeza: (i) Mhe. Boniventura Destery Kiswaga
(ii) Mhe. Cecilia Daniel Paresso
(iii) Mhe. Moshi Selemani Kakoso

OFISI YA MAKAMU WA RAIS:

Swali Na.186 – Mhe. Ahmed Juma Ngwali
Swali la nyongeza: Mhe. Ahmed Juma Ngwali

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

Swali Na.187 – Mhe. Hussein Mohammed Bashe [kny. Mhe. Dalay Peter Kafumu]
Swali la nyongeza: (i) Mhe. Hussein Mohammed Bashe
(ii) Mhe. Seif Khamis Said Gulamali
(iii) Mhe. Joseph Roman Selasini

WIZARA YA MAMBO YA NJE NA USHIRIKIANO WA KIMATAIFA:

Swali Na.188 – Mhe. Mwanne Ismail Mchemba [kny. Mhe. Margareth S. Sitta]
Swali la nyongeza: Mhe. Mwanne Ismail Mchema

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

Swali Na.189 – Mhe. Paschal Yohana Haonga [kny. Mhe. Frank Mwakajoka]
Swali la nyongeza: (i) Mhe. Pascal Yohana Haonga
(ii) Mhe. Shabani Omar Shekilindi

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

Swali Na.190 – Mhe. Ester Amos Bulaya
Swali la nyongeza: Mhe. Ester Amos Bulaya

Swali Na.191 – Mhe.Hassan Selemani Kaunje
Swali la nyongeza: Mhe. Hassan Selemani Kaunje

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

Swali Na.192 – Mhe. Fletei Gregory Massay
Swali la nyongeza: Mhe. Fletei Gregory Massay

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

Swali Na.192 – Mhe. Joseph George Kakunda
Swali la nyongeza: Mhe. Joseph George Kakunda

MATANGAZO:

A. WAGENI:

- Wageni wote waliokuwepo Bungeni walitambulishwa.
- Waumini wa RC wakutane chapel ya Bunge saa 7.00 mchana kwa ajili ya Ibada.
- Wabunge wa Zanzibar wanaombwa wakutane ukumbi wa Msekwa mara baada ya kusitisha shughuli za Bunge.

IV. HOJA ZA SERIKALI:

Hoja ya Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano kuhusu Bajeti ya Wizara hiyo kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

Majadiliano yaliendelea kama ifuatavyo:

32. Mhe. Richard Mganga Ndassa	-	CCM
33. Mhe. Yahaya Omary Massare	-	CCM
34. Mhe. Seif Khamis Gulamali	-	CCM

35. Mhe. Suzan Aloyce Kiwanga	-	CHADEMA
36. Mhe. Riziki Said Lulida	-	CUF
37. Mhe. Fredy Atupele mwakibete	-	CCM
38. Mhe. Jasson Samson Rweikiza	-	CCM
39. Mhe. Mohamed Omary Mchengerwa	-	CCM
40. Mhe. Ritta Enespher Kabati	-	CCM
41. Mhe. Victor Kilasile Mwambalaswa	-	CCM

TAARIFA:

Mhe. Mbowe alitoa taarifa kwamba Bunge linapokemea jambo basi iwe ni kwa maslahi ya Taifa bila kujali chama chochote, ikiwa chama chochote kinahusika na udhaifu wowote, sheria ichukue mkondo wake bila kujali CHADEMA au CCM.

Naibu Spika alisema, taarifa hiyo ilipaswa apewe Mhe. Ritta Enespher Kabati, lakini sasa itachukuliwa na kuzingatiwa kwa wachangiaji watakaofuata.

42. Mhe. Ester Amos Bulaya	-	CHADEMA
43. Mhe. Suleiman Said Bungara	-	CUF
44. Mhe. Suleiman Ahmed Saddiq	-	CCM
45. Mhe. Omary Tebweta Mgumba	-	CCM
46. Mhe. Bonnah Moses Kaluwa	-	CCM
47. Mhe. Moshi Selemani Kakoso	-	CCM
48. Mhe. James Francis Mbatia	-	NCCR
49. Mhe. William Mganga Ngeleja	-	CCM
50. Mhe. Mussa Rashid Ntimizi	-	CCM
51. Mhe. Oran Manase Njeza	-	CCM
52. Mhe. Hussein Mohammed Bashe	-	CCM

MATANGAZO:

1. Mwenyekiti wa Kamati ya TAMISEMI anaomba Wajumbe wakaonane na viongozi wa Tume ya Maadili wa Viongozi wa Umma ukumbi wa Msekwa saa 7.00 mchana.
2. Kikao cha Kamati ya Uwekezaji kitafanyika saa 7.00 mchana Ukumbi wa Hazina.
3. Wabunge wanaombwa kwenda kuchukua *Pass* zao za Kusafiria.

V. KUSITISHA BUNGE:

Saa 7.00 mchana Bunge lilisitishwa hadi saa 10.00 jioni.

VI. BUNGE KUREJEA:

Saa 10.00 Bunge lilirejea na kuongozwa na Mwenyekiti, Mhe. Andrew John Chenge. Majadiliano yaliendelea kwa wafuatao kuchangia:-

53. Mhe. John Peter Kadutu	-	CCM
54. Mhe. Joyce Bitta Sokombi	-	CHADEMA
55. Mhe. Kasuku Samson Bilago	-	CHADEMA
56. Mhe. Mary Deo Muro	-	CHADEMA

TAARIFA:

Mhe. Joseph Kakunda alisimama kutoa Taarifa kwa mzungumzaji kuwa hakuna mgongano kati ya TPA na TRA kwani makusanyo hayo/yote hukusanywa na TRA. Mhe. Mary Deo Muro alikataa Taarifa hiyo.

57. Mhe. Dkt. Diodorus Kamala	-	CCM
58. Mhe. Prof. Norman Sigalla King	-	CCM
59. Mhe. Balazi Adadi Rajab	-	CCM
60. Mhe. Jumaa Hamidu Aweso	-	CCM
61. Mhe. Prof. Anna Tibajuka	-	CCM
62. Mhe. Venance Methusala Mwamoto	-	CCM
63. Mhe. Katani Ahmad Katani	-	CUF
64. Mhe. Freeman Aikaeli Mbowe	-	CHADEMA
65. Mhe. Hussein Nassor Amar	-	CCM
66. Mhe. Edward Franz Mwalongo	-	CCM
67. Mhe. Omar Mohammed Kigua	-	CCM
68. Mhe. Abdallah Dadi Chikota	-	CCM
69. Mhe. Dkt. Mary Michael Nagu	-	CCM
70. Mhe. Oliver Daniel Samuguruka	-	CCM
71. Mhe. Dotto Mashaka Biteko	-	CCM
72. Mhe. Stephen Hilaly Ngonyani	-	CCM
73. Mhe. Khalfan Hilaly Aeshi	-	CCM
74. Mhe. Cecil David Mwambe	-	CHADEMA
75. Mhe. Boniventura Destery Kiswaga	-	CCM
76. Mhe. Daniel Edward Mtuka	-	CXCM
77. Mhe. Prosper Joseph Mbeni	-	CCM
78. Mhe. Joseph George Kakunda	-	CCM
79. Mhe. Esther Alexander Mahawe	-	CCM
80. Mhe. Suzan Anselm Lyimo	-	CHADEMA
81. Mhe. Deo Kasenyenda Sanga	-	CCM
82. Mhe. Allan Joseph Kiula	-	CCM
83. Mhe. Dkt. Abdallah Possi - Naibu Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu,		

84. Mhe. Dkt. Philip Mpango – Waziri wa Fedha na Mipango
85. Naibu Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano.
86. Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano (Mtoa Hoja).

VII. KAMATI YA MATUMIZI:

Bunge lilikaa kama Kamati ya Matumizi na kupitia Vifungu vya Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi. Baada ya kumaliza Waziri alitoa Taarifa ya kazi ya Kamati, Bunge lilihojiwa na kupitisha Bajeti husika.

MWONGOZO WA SPIKA:

1. Mhe. Vicky Pascal Kamata aliomba mwongozo kufuatia ukaguzi uliofanywa kwenye gari kwa muda mrefu na kuambiwa ina kitu ambacho sio salama na kuamliwa apaki nje na kwamba hali hali hiyo imemfanya ajisikie kutotendewa haki.

Kiti kiliahidi kufuatilia jambo hilo na kutoa maelezo baadae.

2. Mhe. Cecilia Daniel Paresso aliomba mwongozo kuwa Mhe. Ester Mahawe ametumia Lugha za kuudhi wakati anachangia aliposema alisema waliochagua upinzani wamechagua debe la magunzi.

Kiti kiliahidi kutoa maelezo ya jambo hilo baadae.

VIII. KUAHIRISHA BUNGE:

Saa 2.00 Usiku Bunge liliahirishwa hadi tarehe 19/5/2016 siku ya Alhamis saa 3.00 asubuhi.

**DODOMA
18 MEI, 2015**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**